

การถ่ายทอดเทคโนโลยี
การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP
ภายใต้โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP
ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค

จากปัญหาการของน้ำบริโภคในปัจจุบันที่ประชาชน วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP ที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่การประปานครหลวง หรือการประปาส่วนภูมิภาค ต้องใช้น้ำ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และผ่านการปรับปรุงคุณภาพแบบประปาหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่คุณภาพยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำบริโภค เพื่อใช้ดื่มและผลิตผลิตภัณฑ์ และอาจมีสิ่งต่างๆ ละลายหรือเจือปนอยู่มากมาย ทั้งที่สามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า สิ่งเจือปนในน้ำอาจมีคุณประโยชน์หรืออาจเป็นโทษต่อผู้บริโภคได้ขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณ น้ำที่มองด้วยตาเปล่าว่าใสอาจมีปริมาณสารบางตัวมากเกินไปและก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคหรือส่งผลต่อคุณภาพสินค้าได้ จำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพและตรวจสอบคุณภาพก่อนนำมาใช้อุปโภคหรือบริโภค หรือใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า แต่เนื่องจากผู้ประกอบการและประชาชนขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพน้ำที่จะนำมาใช้งาน อีกทั้งประชาชนและผู้ประกอบการขาดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดจากสารปนเปื้อนในน้ำที่มีผลต่อสุขภาพหรือส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ใช้น้ำต่างๆ ที่น้ำนั้นไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำ แต่สำหรับผู้ที่มีความตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าวก็ต้องจัดซื้อน้ำสะอาดมาใช้หรือต้องซื้อเครื่องกรองน้ำมาติดตั้งเพื่อใช้งานส่งผลให้ค่าครองชีพหรือต้นทุนสินค้าสูงขึ้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักเทคโนโลยีชุมชน ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค ด้วยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP” เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ผลิตสารกรองสนิมเหล็ก การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำให้เหมาะสมสำหรับบริโภคและทำผลิตภัณฑ์ในราคาต้นทุนต่ำ และสามารถบำรุงรักษาระบบกรองน้ำเองได้ เป็นการช่วยแก้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขระบบประปาหมู่บ้านที่มีอยู่ในปัจจุบัน เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน อีกทั้งยังช่วยให้วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP สามารถผลิตน้ำที่สะอาดและปลอดภัยเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP ให้ได้คุณภาพต่อไป

ในปีงบประมาณ 2562 สำนักเทคโนโลยีชุมชน ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรดังกล่าว ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวม 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน น่าน ชัยนาท หนองคาย อ่างนาจเจริญ นครพนม บัรรัมย์ กาฬสินธุ์ บึงกาฬ สกลนคร ตาก สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 1,021 ราย และผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อเป็นต้นแบบให้ประชาชน วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP นำไปติดตั้งในชุมชน จำนวน 812 ชุด พร้อมกันนี้ก็ได้มีการมอบชุดทดสอบความกระด้างในน้ำให้กับผู้เข้ารับการอบรมเพื่อนำไปทดสอบคุณภาพน้ำจากเครื่องกรองน้ำอ่อนที่ได้จากการฝึกอบรม ดังนี้

- ภาคเหนือ**
- ครั้งที่
- สถานที่จัดฝึกอบรม
- 1 องค์การบริหารส่วนตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 2 องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 3 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปูลิง และคริสตจักรเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 4 องค์การบริหารส่วนตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
 - 5 องค์การบริหารส่วนตำบลน่าน้อย อำเภอน่าน้อย จังหวัดน่าน
 - 6 องค์การบริหารส่วนตำบลไหล่น่าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ภาคกลาง

- 7 เทศบาลตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- 8 เทศบาลตำบลวัดธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
- 9 องค์การบริหารส่วนตำบลแมต อำเภอสิ้ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ
- 10 องค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองน้อย อำเภอหัวสะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
- 11 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝ้าง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- 12 เทศบาลตำบลปลาปาก อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- 13 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
- 14 เทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์
- 15 เทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
- 16 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะทิง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
- 17 เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
- 18 เทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
- 19 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ
- 20 เทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาคตะวันตก

- 21 เทศบาลตำบลแม่กลอง อำเภออู่เมียง จังหวัดตาก
- 22 เทศบาลตำบลแม่จัน อำเภออู่เมียง จังหวัดตาก
- 23 องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน อำเภอเมือง จังหวัดตาก

ภาคใต้

- 24 สำนักงานเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
- 25 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
- 26 องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ภาพบรรยากาศการถ่ายทอดเทคโนโลยีฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP”

หลังจากการอบรมและให้ผู้เข้ารับการอบรมทดลองใช้เครื่องกรองน้ำไประยะหนึ่งแล้ว สำนักเทคโนโลยีชุมชน ได้ลงพื้นที่ตรวจติดตามการใช้งานและตรวจสอบสภาพระบบการกรองพร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในการดูแลรักษาเครื่องกรองน้ำอย่างต่อเนื่อง และได้เก็บตัวอย่างน้ำก่อนและหลังผ่านเครื่องกรองเพื่อวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพตามมาตรฐาน น้ำบริโภค ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 61/2524 และฉบับที่ 135/2534 ซึ่งผลทดสอบน้ำที่ผ่านเครื่องกรองน้ำของ วศ. อยู่ในเกณฑ์ตามมาตรฐานกำหนดเป็นน้ำสะอาดพร้อมอุปโภคบริโภค